

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสใน เครือข่ายท่าแซะ2

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

ทนิฏา ดำรัสการ¹, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์², พชรา เดชโฮม³, จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา⁴, ภาณุมาศ ชันอาลี⁵

^{1,2,3,4}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹E-mail: tanida4510167@gmail.com, ²E-mail: Niran.su@bsru.ac.th, ³E-mail: patchara.de@bsru.ac.th,

⁴E-mail: Jittawisut.wi@bsru.ac.th, ⁵E-mail: panumas.su@bsru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล 4) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนชุมชนประชาธิคม โรงเรียนประชาธิคม 2 และโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส ในเครือข่ายท่าแซะ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ,โรงเรียนขยายโอกาส, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

School Academic Administration Expanding Opportunities In Tha Sae Network 2 Chumphon Primary Educational Service Area Office 1

Tanida Dumrudkarn¹, Niran Sutheeniran², Patchara Dechhome³, Jittawisut
Wimuttipanya⁴ Panumas Sun-Arlee⁵

1,2,3,4 Educational Administration, Faculty of Education Bansomdejchaopraya Rajabhat University
1E-mail: tanida4510167@gmail.com, 2E-mail: Niran.su@bsru.ac.th, 3E-mail: patchara.de@bsru.ac.th,
4E-mail: Jittawisut.wi@bsru.ac.th, 5E-mail: panumas.su@bsru.ac.th

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the operation a Study of Academic Administration of Opportunity Expansion Schools in Tha Sae Network 2, Under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 in 5 issues as follows: 1) educational curriculum development 2) learning process development 3) evaluation 4) educational supervision, and 5) development of innovative media and educational technology. The populations used in the research were government teachers at Prachanikom Community School, Prachanikom 2 School and Thairath Wittaya 77 School (Ban Noen Santi), Academic Administration of Opportunity Expansion Schools in Tha Sae Network 2, Tha Sae District, Chumphon Province, under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area Office 1, and academic year 2021, consisted of 56 people. The research instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the Study of Academic Administration of Opportunity Expansion Schools in Tha Sae Network 2, Under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 were generally found at a high level. When considering each aspect, it was found that learning process development with the highest average, followed by educational supervision. And the results of the development of Educational Curriculum Development have the lowest average

Keywords: Academic administration, Opportunity Expansion School, Chumphon Primary Education Service Area Office 1

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติไว้สอดคล้องกันว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อความรู้ของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอด การอบรม การสร้างสรรค์จริงจริง การฝึก ความรู้ การสืบสารทางวัฒนธรรม ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากการจัดสภาพสังคมแวดล้อม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรา 39 ได้ระบุว่าการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดพื้นที่การศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการในการบริหารจัดการศึกษาได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546:32) โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 งาน คืองานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารทั่วไป และงานบริหารงานบุคคล ในงานดังกล่าวทั้ง 4 ด้านนี้ งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักโดยตรงเมื่อพิจารณาเทียบกับวัตถุประสงค์หลักของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานที่เป็นไปเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายผู้บริหารจะบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเข้าใจขอบข่ายงานวิชาการรู้จักปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านั้นให้หมด (จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ, 2549)

การศึกษาเกี่ยวกับ งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับ งานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

อย่างมีประสิทธิภาพสูงนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดีหากเปรียบงานแผนงานเป็นสมอเป็นแผนที่ เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการก็คือหัวใจของสถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกไม่ออกจะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ตระหนักว่าหัวใจของการจัดการศึกษาคือผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการโรงเรียนใดเป็นอย่างไรได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้น ๆ การบริหารงานวิชาการจะเกิดประสิทธิผลได้ ผู้บริหารโรงเรียนจะทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตาม การดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบไปด้วย โรงเรียนชุมชนประชาธิคม จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 12 คน โรงเรียนประชาธิคม 2 จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 14 คน และโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 30 คน รวมทั้งสิ้น 56 คน ซึ่งเป็นองค์กรโรงเรียนขยายโอกาส มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) โดยภาพรวมแล้วในปีการศึกษาที่ผ่านมามีบางกลุ่มสาระยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะวิชาภาษาต่างประเทศ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งในส่วนของตัวครูผู้สอนนั้นยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้เท่าที่ควร จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป และเพื่อเป็นการปรับปรุงคะแนนสอบให้อยู่ในระดับดีขึ้น

จากดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสของเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 56 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การวัดผลและประเมินผล 4. การนิเทศการศึกษา 5. แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ประกอบด้วย 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การวัดผลและประเมินผล 4. การนิเทศการศึกษา 5.) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนาการเรียนรู้ 3. การวัดผลและประเมินผล 4. การนิเทศการศึกษา 5. การพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การศึกษาแล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายประจักษ์ ชูรังสฤษฎ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหัวกรูด นางสาวภัสณภา มหาแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหาดใน นางสาวสมศรี รอดทอง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนประชานิคม 2 ชำนาญการพิเศษ ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) เท่ากับ 0.67 – 1.00 และได้ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนวัดหัวกรูด และโรงเรียนวัดเขาถล่ม จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 56 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนประชานิคม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่โรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 74 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองกรณีเก็บข้อมูลแบบ On-Site

3. ผู้วิจัยส่ง Link แบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ กรณีแบบ Online

4. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ให้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Online) ผ่าน Google Form แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการค่าหาเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงมาตรฐาน หลังจากนั้นใช้การอธิบายเชิงพรรณนาแบบความเรียง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง โดยการใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1.) การพัฒนาหลักสูตร 2.) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3.) การวัดผลและประเมินผล 4.) การนิเทศการศึกษา 5.) การพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ได้จัดเก็บข้อมูลกับครู โรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ โรงเรียนประชานิคม 2 โรงเรียนชุมชนประชานิคม และโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) จำนวน 56 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศวุฒิการศึกษา และตำแหน่ง นำเสนอในรูปของจำนวน และร้อยละ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	21.40
หญิง	44	78.60
รวม	56	100
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	42	75.00
สูงกว่าปริญญาตรี	14	25.00
รวม	56	100
ตำแหน่ง		
ครูผู้ช่วย	28	50.00
ครูชำนาญการ	21	37.50
ครูชำนาญการพิเศษ	7	12.50
รวม	56	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 56 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 78.60 และ เพศชายจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 21.40 ผู้ตอบแบบสอบถามด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 42 คนคิดเป็นร้อยละ 75.00 และสูงกว่า

ปริญญาดรี จำนวน 14 คนคิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนใหญ่ตำแหน่งครูผู้ช่วย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ตำแหน่งครูชำนาญการ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน

การบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. การพัฒนาหลักสูตร	4.38	.63	มาก	5
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.57	.55	มากที่สุด	1
3. การวัดผลและประเมินผล	4.43	.61	มาก	4
4. การนิเทศการศึกษา	4.48	.68	มาก	2
5. การพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาการศึกษา				
	4.46	.61	มาก	3
รวม	4.46	.62	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 รวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.57$) รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\mu=4.48$) ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.38$)

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 รวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินการใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุง พัฒนาระบบการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานวิเคราะห์มาตรฐานหน่วยการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาการนิเทศการศึกษา โดยมุ่งเน้นบุคลากร ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีเครื่องมือการนิเทศ ที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรม พัฒนาตนเองในการใช้สื่อและเทคโนโลยีสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุน สื่อและเทคโนโลยี

เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา สื่อและเทคโนโลยี กับสถานศึกษาอื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายท่าแซะ 2 อำเภอท่าแซะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกูด (Good. 1973 : 14) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นการอำนวยความสะดวก และการดำเนินการเกี่ยวกับภาระหน้าที่ทั้งหมดของสถานศึกษา โดยจะต้องคำนึงถึงผลสุดท้ายของการศึกษาเป็นสำคัญ และการควบคุมการจัดการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับครู นักเรียน แผนการสอน หลักสูตร กิจกรรม วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน และการแนะแนว¹ และสอดคล้องกับแนวคิดของกรีนกา เมร์ตัน (2561) ได้กล่าวไว้ว่า ถึงความสำคัญของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ว่า เป็นการดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนมีการวางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และปฏิบัติจริง เน้นกระบวนการคิดและจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดครูเข้าสอน มีการพัฒนาครู มีการนิเทศติดตามการสอนของครูและมีการประเมินผลปรับปรุง การจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน² และผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสาคร มหาหงส์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 90 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบสอบถามปลายเปิด ค่าดัชนี ค่าความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.65 รองลงมาตามลำดับคือด้านการวัดผลและประเมินผล ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.63 ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.61 แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ดังนี้ 1) ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน 2) ควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และ 3) ควรกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่³

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรจะมีการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยการกำหนด กำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมไว้ให้ชัดเจนก่อนเริ่มปีงบประมาณ และมีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมต่อการปฏิบัติ
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรจะมีการปรับปรุง พัฒนากระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยการ มีการวางแผน ในการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรจะมีดำเนินงานวิเคราะห์มาตรฐานหน่วยการเรียนรู้ โดยการกำหนด กำหนดแผนงาน การวิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด หน่วยการเรียนรู้ เขียนแผนการสอน พร้อมทั้งกิจกรรมไว้ให้ชัดเจน ปฏิทิน กำหนดการทำงานปีงบประมาณ และมีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบเหมาะสมต่อการปฏิบัติ
4. ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรมีเครื่องมือการนิเทศ ที่หลากหลาย โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการประเมินตนเองภายใน

สถานศึกษา และควรสร้างความตระหนักให้บุคลากรภายในสถานศึกษาเห็นความสำคัญและเป้าหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาร่วมกัน

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรมีจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา สื่อและเทคโนโลยีกับสถานศึกษาอื่น โดยการเพิ่มเติมหัวข้อความต้องการการช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาสถานศึกษา และควรมีแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้ชัดเจน ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครบทุกด้านอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

1. Good, C.V. (1973). *Dictionary of education*. New York : McGraw-Hill.
2. ศิริินภา เมรัตน์. (2561). การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วิทยานิพนธ์ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
3. สาคร มหาหงษ์และคณะ. (2563) . แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4. วารสารวิทยาลัยสันตพล ,ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561 หน้า 17-25